

Vecumnieku novads ir kontrastiem bagāts reģions, kurā latviskais dzīvesveids apvienojas ar dabas unikalitāti un Eiropas mēroga mākslas paraugiem. Jau kopš pirmo apdzīvoto vietu izveides 2.-9. gadsimtā reģions ir nepagurstoši attīstījies un piedzīvojis gan kāpumus, gan kritumus, kuru laikā veidojies vien Vecumnieku novadam raksturīgais nesteidzīgās lauku vides aptvertais dinamiskums.

Novada teritorijā ik gadu norisinās tradicionāli svētki, kas pulcē lielu skaitu interesentu. Kā piemēram, par godu novada simbolam nosauktie **“Liliju svētki”** Vecumniekos un jau vairākus gadsimtus nemainīgi organizētie **Kanapenes svētki** Skaistkalnē, ikgadējie **“Sējas svētki”** pavasarī un **“Pļaujas svētki”** rudenī **“Ausekļu dzirnavās”** un motokrosa sacensības **“Pīlādžu mototrasē”**. Nesens piensums pavasara svētku sarakstā – **Naivais brīvdabas minifestivāls “Āboļdārzs”** Bārbeles pagasta Gaismā.

Iepazīsti Stelpes pusi

Vissenākās liecības vēsta, ka 18. gadsimta tagadējās Stelpes pamatskolas teritorijā atradusies hercoga fon Šrēdersa muiža – Stelfenkofa. Tai blakus bijis arī otrs hercoga īpašums - Ezermuiža. Arhīva materiāli liecina, ka muižā tolaik dzīvojuši 446 vīrieši un 525 sievietes. Stelpes vārds pirmo reizi dokumentos minēts 1787. gadā.

Cara laikos Stelpes pagasts dalīts divos muižu novados- Stelpes un Nīzeres. Abas muižas tolaik piederējušas valstij un tālab tika sauktas par „Kroņa muižām”.

No Rīgas – Skaistkalnes šosejas nogriežoties uz Stelpi pavisam drīz ceļa malā dižojas

Ķiru vēdzirnavas

Dzirnavas saskatāmas jau no diezgan liela attāluma un padara apkārtējo ainavu mazliet līdzīgu Nīderlandē redzamajām. Tās būvētas pēc *holandiešu tipa* dzirnavu parauga 1903. gadā un ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis. Līdz mūsdienām ir saglabājušies vēdzirnavu vēsturiskie mehānismi. Kādreiz daudzie vēdzirnavu stāvi bija raksturīga ainava Zemgales vēsturiskajam novadam, ko pamatoti dēvē par Latvijas „maizes klēti”. Diemžēl līdz mūsdienām ir saglabājušies tikai daži.

Sporta un atpūtas parks “Pīlādži”

Stelpes vārds vasarās regulāri izskan sporta entuziastu aprindās. Sporta un atpūtas parkā “Pīlādži” tiek rīkoti ikgadēji vietēja un starptautiska mēroga

motokrosa mači. To nodrošina 25 ha teritorija ar parku, dīķi, sakoptu vidi un infrastruktūru atbilstoši Pasaules līmeņa motokrosu, sporta un kultūras pasākumu organizēšanai līdz 25'000 apmeklētāju skaitam.

Lūgums par iespējamo apmeklējumu sazināties iepriekš!

"Pīlādži", Stelpe, Stelpes pag.,
Vecumnieku nov., T. 28456456,
info@piladzis.lv

Stelpes pamatskola

Stelpes pamatskola celta 1936. gadā pēc A. Raistera projekta kādreizējās Stelpes – Ezeres muižas teritorijā. Skolas celtniecību ierosināja J. Rainis, kurš 1927.gadā apmeklēja Stelpi kā izglītības ministrs. Pašlaik vienīgā vēstures liecība par Stelpes - Ezeres muižu ir koku aleja, kas ved uz Stelpes pamatskolu.

Vecstelpe, Stelpes
pagasts, Vecumnieku
novads, LV-3925

Stelpes mazāk zināmās vietas, pie kurām piestāt interesentiem:

Ķuņķu svētozols - kulta vietā ozols ir izgāzies un apskatāms horizontālā stāvoklī, bet šī vieta joprojām ir nozīmīga vietējiem iedzīvotājiem. Netālu no Ķuņķu svētozola atrodas arī Ķuņķu senkapi, kuri ir mantojums no Viduslaikiem.

Meža ielokā var piestāt pie **Stelpes karjeras**, kas izveidojusies Stelpes smilšu karjera vietā, no kura pirms apmēram 20 gadiem tika ņemta smilts būvniecības vajadzībām. Gan Stelpes apkārtnē, gan arī attālākās Latvijas vietās tajā laikā noritēja intensīva jaunceltņu būvniecība. Tika izrakti četri karjeri, kurus savā starpā savienoja ar kanāliem un kuri laika gaitā ir papildījušies ar ūdeni .

Stelpes Nīzeres sēravots ir viens no novada sēravotiem, no kura tiek ņemts dabīgs minerālūdens. Ūdens šajā vietā ir bagāts ar veselīgām minerālvielām.

Stelpes vārds vēl nesien daudziem saistījās ar augstvērtīgajiem piena produktiem, īpaši – sviesta un paniņu produkciju. **Stelpes pienotava**, kas atrodas Rīgas-Skaistkalnes šosejas malā un kuras telpās viss augstākminētais tika gatavots, diemžēl mūsdienās vairs nefunkcionē kā piena pārstrādes uzņēmums.

Sīkāka informācija par apskates vietām, kā arī par naktsmītnēm un ēšanas iespējām atrodama Vecumnieku novada mājaslapā zem tūrisma sadaļas www.vecumnieki.lv, un Bauskas tūrisma informācijas centra mājaslapā www.visit.bauska.lv

Informāciju sagatavoja: Vecumnieku TIP, 2020. gadā un Bauskas TIC, 2019. Gadā.
Izmantota informācija un atsauces no Vidzemes Augstskolas absolventes Zanes Pelūdes bakalaura darba “Aktīvā tūrisma piedāvājuma dažādošana Vecumnieku novadā”.

Foto: no Bauskas TIC, objektu un Vecumnieku novada domes foto arhīva